



# Utbildningsplan

## Vidareutbildning av lärare och förskollärare som saknar lärarexamen, (VAL), 120 hp

Professional Qualification Course for Teachers and Pree-School Teachers

**Omfattning:** Maximalt 120 hp (SFS 2013:831, 14 §) för att uppnå examina omfattande 90 hp; 120 hp; 210 hp; 240 hp, 270 hp; 300 hp; 330 hp

**Programkod:** LYLÄP

**Nivå:** Grundnivå/Avancerad nivå

**Fastställande:** Fastställd av styrelsen för Lärarhögskolan vid Umeå universitet 2014-11-24

**Ikraftträdande:** 2014-08-15

**Ansvarig fakultet:** Lärarhögskolans styrelse

**Diarienummer:** 515-2984-12

Umeå universitet (nationell samordnare) anordnar tillsammans med Stockholms universitet, Karlstad universitet, Linköpings universitet, Göteborgs universitet, Högskolan i Dalarna, Högskolan i Jönköping samt Malmö högskola, enligt regeringsbeslut (U2010/2757/UH) vidareutbildning av lärare som saknar examen.

### Utbildningens mål

Utbildningarna skall, enligt 2013:831, 7 §, ges för att öka andelen lärare och förskollärare i skolan och förskolan som har en examen som kan vara behörighetsgivande för legitimation enligt 2 kap. 16 § skollagen (2010:800).

De övergripande målen för all utbildning inom högskolan är fastställda i Högskolelagen. Denna utbildningsplan följer de mål som därutöver framgår av utbildningsplanerna fastställda för Grundlärarprogrammen, Ämneslärarprogrammen, samt Yrkeslärarprogrammet (enligt 2011), se [www.lh.umu.se](http://www.lh.umu.se) samt för Lärarprogrammet (1993/2001, rev 2007).

Utbildningsplanen ansluter till förordning (SFS 2011:689 *ändrad t o m 2013:831*): Förordning om vissa behörighetsgivande examina för legitimation som lärare och förskollärare och om högskoleutbildningar för vidareutbildning av lärare som saknar lärarexamen. Beslutad om 2013-11-19.

## Examen

Efter genomgången utbildningsprogram kan studenten efter ansökan erhålla en Förskollärarexamen, Grundlärarexamen, Ämneslärarexamen, Yrkeslärarexamen, Lärarexamen eller en examen motsvarande en tidigare påbörjad utbildning till lärare (påbörjad före 2001) i enlighet med lokal examensbeskrivning fastställd av rektor, se [www.student.umu.se/examen/bestammelser/examensbeskrivningar/](http://www.student.umu.se/examen/bestammelser/examensbeskrivningar/) samt Examensförordningar fastställda av regeringen.

Möjliga examina inom VAL samt hur respektive examen byggs upp beskrivs i ett dokument som återfinns via <http://www.lh.umu.se/utbildning/fortbildning-for-larare/valprojektet/>

## Programmets uppläggning

### Allmänt

Vidareutbildningen av lärare eller förskollärarexamen som saknar lärarexamen (VAL) är en kompletterande utbildning som bygger dels på tidigare högskoleutbildning, dels på yrkeserfarenhet. En individuell studieplan upprättas för varje studerande.

### Individuell studieplan

I samband med upprättande av individuell studieplan planeras vilka kurser som ska ingå i önskad och möjlig lärarexamen. De kurser som ingår i utbildningen beror på den individuella studentens kompletteringsbehov för att uppnå avsedd lärarexamen. För att uppnå förskollärarexamen inom ramen för VAL gäller att endast kurser inom utbildningsvetenskaplig kärna omfattande högst 30 hp får ingå.

Studierna kan avse såväl komplettering inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) eller allmänt utbildningsområde (AUO) och/eller kompletterande ämnesstudier.

Särskilda kompletteringspaket med kurser inom utbildningsvetenskaplig kärna och allmänt utbildningsområde finns framtagna för VAL-studenter. Dessa ges som distanskurser med 50 % studietakt. Kompletterande ämnesstudier erbjuds ur universitets samlade kursutbud och med varierande takt och form. Studerande som antagits till studier inom ramen för VAL-projektet har platsgaranti på kompletterande ämnesstudier under förutsättning att studenten uppfyller behörighetskraven till kursen. För information om kursutbud, se [www.umu.se/valprojektet](http://www.umu.se/valprojektet).

## Kurser

*För en examen på grundnivå enligt 2011 års examensordning kan följande kurser ingå i utbildningsvetenskaplig kärna*

6PE176, Utbildningens villkor och samhällliga funktion – grundnivå, 7,5 hp (VAL, ULV)

6PE179, Uppdrag, ledarskap och undervisning – grundnivå, 7,5 hp (VAL, ULV)

6PE180, Undervisning och lärande – läroplansteori och didaktik – grundnivå, 7,5 hp (VAL, ULV)  
6DI006, Vetenskap och kunskap – grundnivå, 7,5 hp (VAL, ULV)  
6PE177, Specialpedagogik, sociala relationer och kommunikation – grundnivå, 7,5 hp (VAL, ULV)  
6DI005, Bedömning – grundnivå, 7,5 hp (VAL, ULV)  
6ÖÄ003, Examensarbete, 15 hp  
6PE171, Verksamhetsförlagd utbildning, 30 hp

eller

motsvande likvärdiga kurser (se **Individuell studieplan**)

*För en examen på avancerad nivå enligt 2011 års examensordning kan följande kurser ingå utbildningsvetenskaplig kärna*

6PE176, Utbildningens villkor och samhällseliga funktion – avancerad nivå, 7,5 hp (VAL, ULV)  
6PE179, Uppdrag, ledarskap och undervisning – avancerad nivå, 7,5 hp (VAL, ULV)  
6PE181, Undervisning och lärande – läroplansteori och didaktik – avancerad nivå, 7,5 hp (VAL, ULV)  
6DI004, Vetenskap och kunskap – avancerad nivå, 7,5 hp, (VAL, ULV)  
6PE178, Specialpedagogik, sociala relationer och kommunikation – avancerad nivå, 7,5 hp (VAL, ULV)  
6DI003, Bedömning – avancerad nivå, 7,5 hp (VAL, ULV)  
6ÖÄ003, Examensarbete, 15 hp  
6PE171, Verksamhetsförlagd utbildning, 30 hp

eller

motsvande likvärdiga kurser (se **Individuell studieplan**)

*För en examen enligt 2001 års examensordning kan följande kurser ingå i allmänt utbildningsområde*

6PE064, Lärande och undervisning: samhälle, demokrati, etik 15 hp.  
6PE071, Skola och undervisning – läroplan, skolämne, ämnesdidaktik, 15 hp  
6SPO22, Specialpedagogik, 7,5 hp  
6PE060, Bedömning och betygsättning, 7,5 hp  
6ÖÄ003, Examensarbete, 15 hp  
6PE092, Skola och undervisning – skolpraktik (VFU), 30 hp

eller

motsvande likvärdiga kurser (se **Individuell studieplan**)

*För en examen motsvarande en tidigare påbörjad utbildning till lärare (påbörjad före 2001) kan kurser enligt då gällande utbildningsbeskrivning ingå*

exempelvis kurser inom praktisk-pedagogisk utbildning

eller

motsvande likvärdiga kurser (se **Individuell studieplan**)

Utöver detta ingår ämnesstudier eller inriktningsstudier för att uppnå relevant examen (se ***Individuell studieplan***)

## **Behörighet**

### ***Behörighetskrav***

Behörighet till Vidareutbildning av lärare (VAL) är den som

- saknar en examen som kan vara behörighetsgivande enligt 2 kap. 16 § skollagen (2010:800) för legitimation som lärare,

om han eller hon

- har genomgått högskoleutbildningar eller tidigare motsvarande utbildning, eller har förvärvat arbetslivserfarenhet som lärare eller förskollärare i den omfattning som behövs för att uppnå examen enligt de poängvillkor VAL-förordningen föreskriver (SFS: 2013:831, 14 §). För närmare beskrivning av behörighetskraven för respektive sökandekategori, se [www.umu.se/valprojektet](http://www.umu.se/valprojektet)

samt

- är verksam som lärare eller förskollärare hos en skolhuvudman som avses i VAL-förordningen (SFS: 2013:831, 2 §)

### ***Urval***

I enlighet med VAL-förordningen (SFS 2013:831) tillämpas någon/några av följande urvalsgrunder:

- andra särskilda prov än sådant högskoleprov som avses i 7 kap. 20 §, i högskoleförordningen
- tidigare utbildning
- arbetslivserfarenhet

## **Examination och betygssättning**

### ***Examination***

Den studerandes kunskaper prövas muntligt och skriftligt. För närmare information se aktuella kursplaner <http://www.lh.umu.se/utbildning/fortbildning-for-larare/valprojektet/val-vid-umu/>

### ***Tillgodoräknande***

I samband med antagning till VAL prövas den studerandes möjlighet till tillgodoräknanden av tidigare meriter. En ansökan om studier inom ramen för VAL-projektet är i sig en ansökan om tillgodoräknanden av tidigare studier och yrkesverksamhet. Vid upprättandet av den individuella studieplanen beslutas om tillgodoräknanden. Ytterligare ansökningar om tillgodoräknanden ställs till VAL-projektet, Lärarhögskolans kansli, Umeå universitet. Ett negativt beslut om tillgodoräknande (som skall motiveras) är möjligt att överklaga till Överklagandenämnden för högskola. Ett negativt beslut skall även motiveras skriftligt.

### ***Betyg***

Se utbildningsplan för det reguljära lärarprogrammet samt aktuell kursplan för respektive kurs, <http://www.lh.umu.se/utbildning/fortbildning-for-larare/valprojektet/val-vid-umu/>

### **Övriga föreskrifter**

#### ***Anstånd med studiestart***

Anstånd med studiestart kan beviljas om särskilda skäl föreligger. Eftersom VAL-projektet är tidsbegränsat (se Övrigt) kan anstånd beviljas endast om utbildningen kan genomföras under projekttiden. Negativt beslut om anstånd med studiestart kan överklagas till Överklagandenämnden för högskolan.

#### ***Studieuppehåll***

Efter att studierna har påbörjats kan den studerande ansöka om studieuppehåll om särskilda skäl föreligger. Eftersom VAL-projektet är tidsbegränsat (se Övrigt) kan studieuppehåll beviljas endast om utbildningen kan genomföras under projekttiden. Den studerande ska till Lärarhögskolans kansli, Umeå universitet, anmäla återupptagande av studierna senast 15 april för kommande hösttermin och 15 oktober för kommande vårtermin. Negativt beslut om att få återuppta sina studier efter ett studieuppehåll kan överklagas till Överklagandenämnden för högskolan. En skriftlig motivering ska därför lämnas vid beslut som går den sökande emot.

#### ***Studieavbrott***

Student som lämnar utbildningen ska meddela studieavbrott till Valprojektet, Lärarhögskolans kansli, Umeå universitet via [val@adm.umu.se](mailto:val@adm.umu.se)

## **Avrådan**

Uppstår hos lärare, programansvarig eller utbildningsledning tveksamhet om en studerandes möjlighet att fullfölja utbildningen med godkänt resultat eller tveksamhet om lämplighet att utöva yrket bör den studerande avrådas från att fortsätta studierna inom programmet. Denna avrådan bör ske så tidigt som möjligt och göras av kursansvarig institution i samråd med betygssättande lärare, utbildningsledning, lärarutbildningens studievägledning och den studerande.

## **Övrigt**

Antagningen till utbildning enligt denna utbildningsplan sker från höstterminen 2014. Antagning till utbildning skall göras senast den 30 juni 2017. Utbildningen ska vara avslutad senast 30 juni 2020 (SFS 2013:831).

Ansökan till utbildningen sker normalt två gånger per år under projektiden och ställs till VAL-projektet, Lärarhögskolans kansli, Umeå universitet (Nationell samordnare).

Sista datum för ansökan är, om inte annan information ges, 15 april respektive 15 oktober, se <http://www.lh.umu.se/utbildning/fortbildning-for-larare/valprojektet/>